

**OŚRODEK DOKUMENTACJI
ZABYTKÓW W WARSZAWIE**

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKÓW
ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

A B C D E F G H I J K L M N O P R S T U V W X Y Z

Nr 1844

1. Obiekt

90/1

Akademia Wychowania Fizycznego im. Józefa Piłsudskiego
Budynek Gmachu Głównego

2. Czas powstania

październik 1930r

3. Miejscowość

WARSZAWA

4. Adres

ul. Marymoncka 34

K.W. [REDACTED]

nr hipoteczny **Dz. ew. ob. 7-09-03 nr3/1, ob. 7-04-01**
lub. ewid. gruntów **nr 5/2, ob. 7-09-04 nr 13 i 18**

5. Przynależność administracyjna

mazowieckie

województwo

Warszawa

gmina

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

warszawskie

województwo

powiat

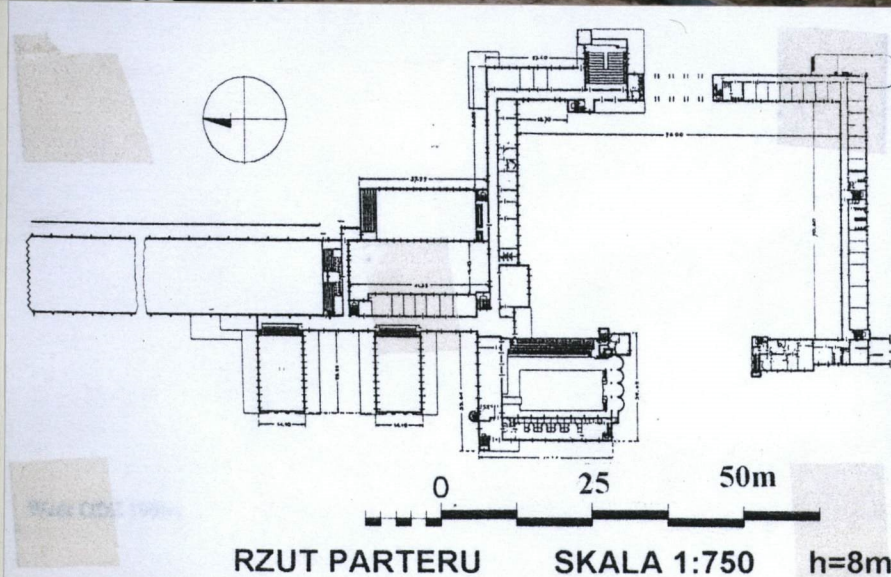
8. Właściciel i jego adres

Skarb Państwa

9. Użytkownik
Akademia Wychowania Fizycznego
im. J. Piłsudskiego
Warszawa ul. Marymoncka 34

10. Rejestr zabytków

Nr **A -69** data **25.05.2001r**

Prace przy budowie Gmachu Głównego, rozpoczęte w początku 1928 roku, ukończone zostały do połowy października roku 1929 kiedy to zainaugurowano początek pierwszego roku akademickiego na uczelni. Powstał on zatem niejako w pierwszej fazie budowy kompleksu. W skład tego dwupiętrowego, zaprojektowanego na planie podkowy, budynku wchodziły najważniejsze pomieszczenia i urządzenia szkoły.

Północne ramię podkowy mieściło na parterze i częściowo na I piętrze: biuro administracji, kancelarie, sale konferencyjne, bibliotekę i czytelnie a także laboratoria naukowe, przy czym korytarz znajdował się w północnej części a okna wszystkich pomieszczeń wychodziły na stronę południową.

I i II piętro zajmowały laboratoria i gabinety. Oprócz tego górne piętro zajmowało pięć pokoi mieszkalnych dla stypendystów. Skrzydło północne zakończone zostało od strony kolumnady wielką, amfiteatralną aulą. Po stronie przeciwnej tj. przy westybulu głównym wejściowym, zaprojektowano dwie sale wykładowe. Westybul główny stanowi punkt węzłowy w komunikacji całego gmachu. Połączony jest z salami wykładowymi, laboratoriami, biurami, jak również z pływalnią, biblioteką oraz, poprzez obszerny korytarz z salami gimnastycznymi i boiskami.

DOKOŃCZENIE W ZAŁĄCZNIKU NR 1

SYTUACJA: Budynek Gmachu Głównego znajduje się w centralnej części terenu założenia z wyraźnym przesunięciem w kierunku południowym. Do Gmachu Głównego prowadzi szeroka aleja odchodząca pod kątem prostym od ul. Marymonckiej, będąca przedłużeniem Al. Zjednoczenia. Droga ta prowadzi na obszerny dziedziniec w kształcie prostokąta o wymiarach 100x75 m. zabudowanego z trzech stron skrzydłami Gmachu Głównego całkowicie a od zachodu tylko częściowo.

MATERIAŁ, KONSTRUKCJA, TECHNIKA: **ŚCIANY** – Budynek murowany z cegły ceramicznej na zaprawę cementową, tynkowany, fundamenty i piwnice -murowane, Ściany wewnątrz tynkowane i malowane farbą emulsyjną oraz olejną - lamperie, częściowo przykryte boazerią; Ściany zewnętrzne tynkowane i malowane, cokoły, filary, kolumny, słupy i gzymsy wykonane ze sztucznego kamienia z obróbką kamieniarską

SKLEPIENIA, STROPY - w konstrukcji żelbetowej, stropy żebrowe skrzynkowe, stropy górnych pięter wykształcone są jako dachy ze spadkiem poprzecznym 2%, podsufitka - tynk na trzcinie

POKRYCIE DACHU -- budynek przykryty płasko, tzw. stropodachem, papa kładziona podwójnie na lepiku

POSADZKI, PODŁOGI - podłoga lastryko, płytki ceramiczne, podłogi parteru wyłożone płytkami ceramicznymi, w korytarzach pierwszego i drugiego piętra klepka dębowa - oryginalna, przykryta wykładziną dywanową, w WC pierwszego piętra d. Skrzydła Internatu Męskiego zachowana oryginalna posadzka ceramiczna.

SCHODY - klatki schodowe żelbetowe, schody - zabiegowe ze spocznikiem, stopnie wykonane z polerowanego lastryko, balustrady pełne, murowane z drewnianą poręczą

OTWORY – OKNA prostokątne, okrągłe, drewniane i PCV; stolarka okienna głównie drewniana, skrzynkowa lub zespolona, częściowo wymieniona na okna z PCV (np. klatka schodowa westybulu głównego), parapety wykonane z polerowanego lastryko, okna jedno, dwu i trzyskrzydłowe ze szprosami, zewnętrzne parapety

DRZWI oryginalne drewniane głównie na II kondygnacji - płycinowe, częściowo szklone, pojedyncze, dwu- i czteroskrzydłowe, drzwi do pomieszczeń - jednoskrzydłowe deskowe pełne,

RZUT: budynek na planie podkowy z przylegającymi w części północnej trzema salami gimnastycznymi, której lewe ramię od strony zachodniej zakończone jest budynkiem pływalni z wieżą ciśnień a prawe ramię - budynkiem internatu męskiego

BRYŁA: trójkondygnacyjny, podpiwniczony, przykryty płaskim dachem, na rzucie podkowy z przejazdem na osi I kondygnacji w skrzydle wschodnim, z potężną bryłą basenu krytego oraz wysoką wieżą ciśnień od północy wjazdu na dziedziniec, po przeciwnej stronie skrzydło Gmachu zakończone ambulatorium z wejściem prowadzącym na II kondygnację zaakcentowane wysmukłymi arkadami.

ELEWACJE: ściany tynkowane na gładką, bez podziałów, z cokołami ze sztucznego kamienia, z pasami okien rozmieszczonymi kompozycyjnie w trzech horyzontalnych pasach, okna pojedyncze, dwuskrzydłowe i jednoskrzydłowe, w skrzydle wschodnim wejście do d. kasyna podkreślone arkadami

WNĘTRZE: brak oryginalnego wyposażenia

INSTALACJE: elektryczna, wodno-kanalizacyjna, telefoniczna, c.o., odgromowa.

14. Kubatura	25.447 m3	15. Powierzchnia użytkowa	14321,04m2	16. Przeznaczenie pierwotne pomieszczenia administracji Uczelni, sale wykładowe, zakłady naukowe, laborato- ria, internat męski, kasyno, jadalnia, ambulatorium	17. Użytkowanie obecne pomieszczenia administracji Uczelni, sale wykładowe, zakłady naukowe, sale ćwiczeń, sala pamięci												
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja (po 1945 r.) Po zakończeniu działań wojennych wszystkie budynki wymagały kapitalnego remontu. Sporządzono 3-letni plan robót niezbędnych. Prace budowlane prowadzone były przez firmy budowlane oraz siłami studentów. W latach 1946-48 wyremontowano budynek Gmachu Głównego. Od 1950 roku rozpoczęto realizację, projektowanej przez E.A. Norwertha, rozbudowy kompleksu. Przebudowano wtedy min. II piętro części internatowej Gmachu Głównego na sale seminaryjne i zakłady naukowe. W latach 1960-65 rozbudowano Uczelnię już wg projektów W. Zabłockiego i S. Kusia. a ponadto zmodernizowano i przeprowadzono remont kapitalny sal wykładowych i pomieszczeń Zakładów. Opracowane w końcu lat 70-tych plany kolejnej rozbudowy Akademii, które nie zostały zrealizowane. W latach 90- tych (do końca 2002) wykonano min. remont elewacji, docieplenie zewnętrznych ścian budynku, wymiany części okien drewnianych na okna o ramach z PCV, pomalowano pozostałe, wymieniono płyty chodnikowe i nawierzchnię na terenie dziedzińca; remont westybulu głównego, korytarza i pomieszczeń parteru skrzydła północnego.				19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Ogólny stan techniczny obiektu jest dobry: <table><tr><td>Fundamenty –</td><td>brak danych</td></tr><tr><td>Ściany zewnętrzne –</td><td>miejscami zawilgocone</td></tr><tr><td>Ściany wewnętrzne –</td><td>dobry</td></tr><tr><td>Stropy –</td><td>dobry</td></tr><tr><td>Pokrycie dachu –</td><td>dobry</td></tr><tr><td>Instalacje -</td><td>dobry</td></tr></table>		Fundamenty –	brak danych	Ściany zewnętrzne –	miejscami zawilgocone	Ściany wewnętrzne –	dobry	Stropy –	dobry	Pokrycie dachu –	dobry	Instalacje -	dobry
Fundamenty –	brak danych																
Ściany zewnętrzne –	miejscami zawilgocone																
Ściany wewnętrzne –	dobry																
Stropy –	dobry																
Pokrycie dachu –	dobry																
Instalacje -	dobry																
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie Wykonać gruntowny remont ścian budynku polegających na izolacji przeciwwilgociowej murów, położeniu nowych tynków i pomalowaniu.																	

21. Akta archiwalne i źródła ikonograficzne (rodzaj, numer i miejsce przechowywania)

1. Kronika AWF 1929-1959, Archiwum AWF, teczka A27/1

22. Bibliografia

1. E. Norwerth, Centralny Instytut Wychowania Fizycznego na Bielanych w Warszawie, (w:) Architektura i Budownictwo, 1930.
2. T. Śleboda, Centralny Instytut Wychowania Fizycznego w Warszawie. Architektura największego założenia sportowego międzywojennej Polski, (w:) Studia z Architektury Współczesnej pod red. Prof. dr hab. J. Malinowskiego, Toruń 2000
3. M. Dudryk, Kronika AWF 1929-59, A 27/1, Budowa C.I.W.F. na Bielanych, AB, 1930

23. Uwagi różne

24. Opracowanie karty ewidencyjnej

tekst mgr Wanda Zawistowska-Śleboda, XII. 2002

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki mgr Wanda Zawistowska-Śleboda, XII 2002

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. mgr Wanda Zawistowska-Śleboda, XII. 2002

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów archiwum autora karty

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

25. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

26. Załączniki

8 szt

1. Miejscowość WARSZAWA	4. Obiekt (nazwa jak w karcie)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina	AWF	Dokończenie opisu z rubryki nr 12
3. Województwo mazowieckie	Budynek Gmachu Głównego	

Dokończenie opisu z rubryki nr 12

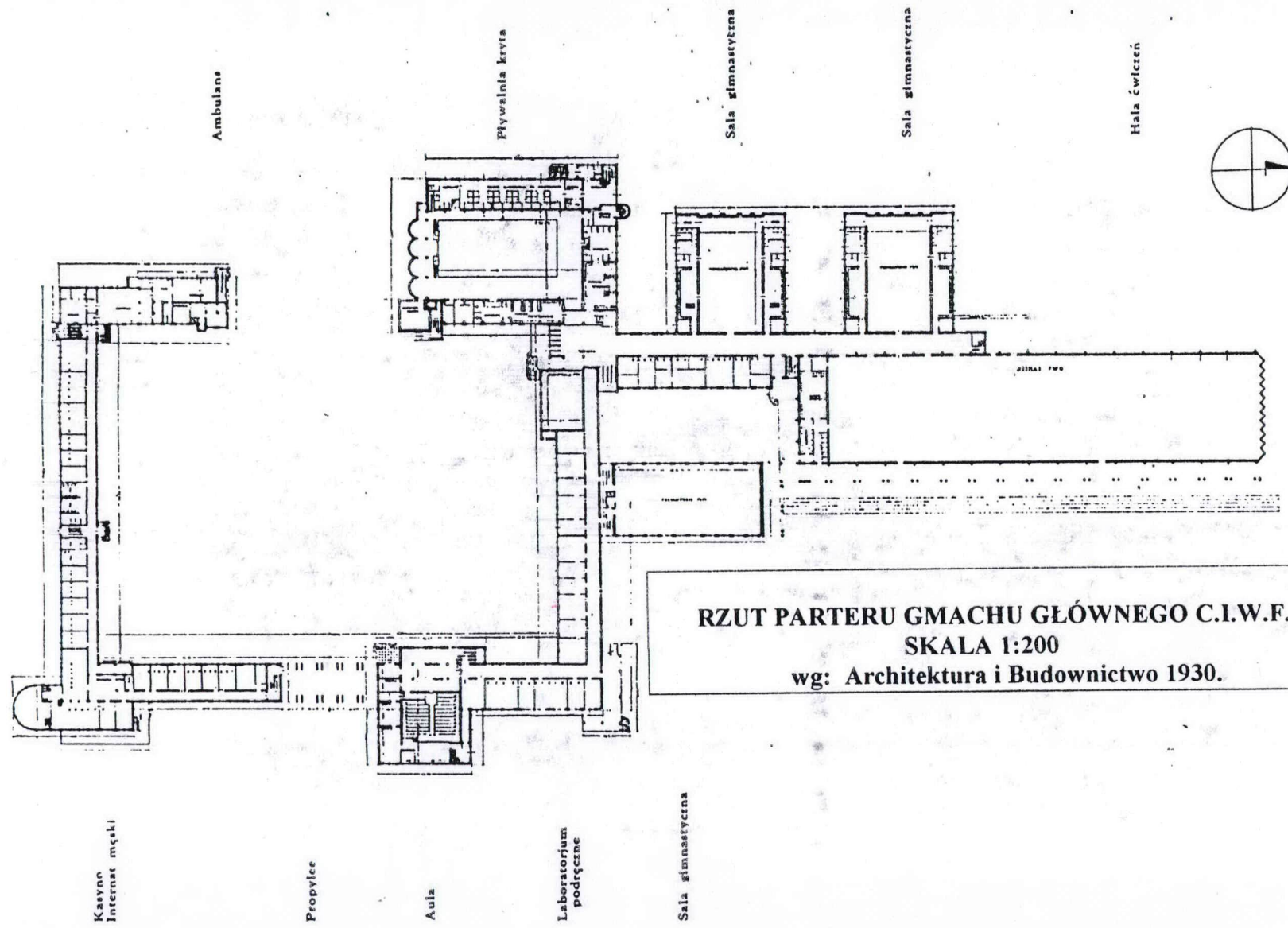
Skrzydło zachodnie Gmachu Głównego, zaprojektowane jako dwupiętrowy budynek, przeznaczony został na internat męski z pokojami mieszkalnymi, przy jednostronnym korytarzu, znalazły się po południowo-wschodniej stronie. W budynku mieściła się ponadto sala jadalna, kasyno podoficerskie, kuchnia i umywalnie. Obecnie całe pd. skrzydło zajmują pomieszczenia dydaktyczne uczelni: m. in. mieści się tu Zakład Teorii Sportu.

Wkładkę założył: **mgr Wanda Zawistowska-Słoboda, grudzień 2002**

(imię, nazwisko, data)

archiwum autora karty

Miejsce przechowywania negatywów:

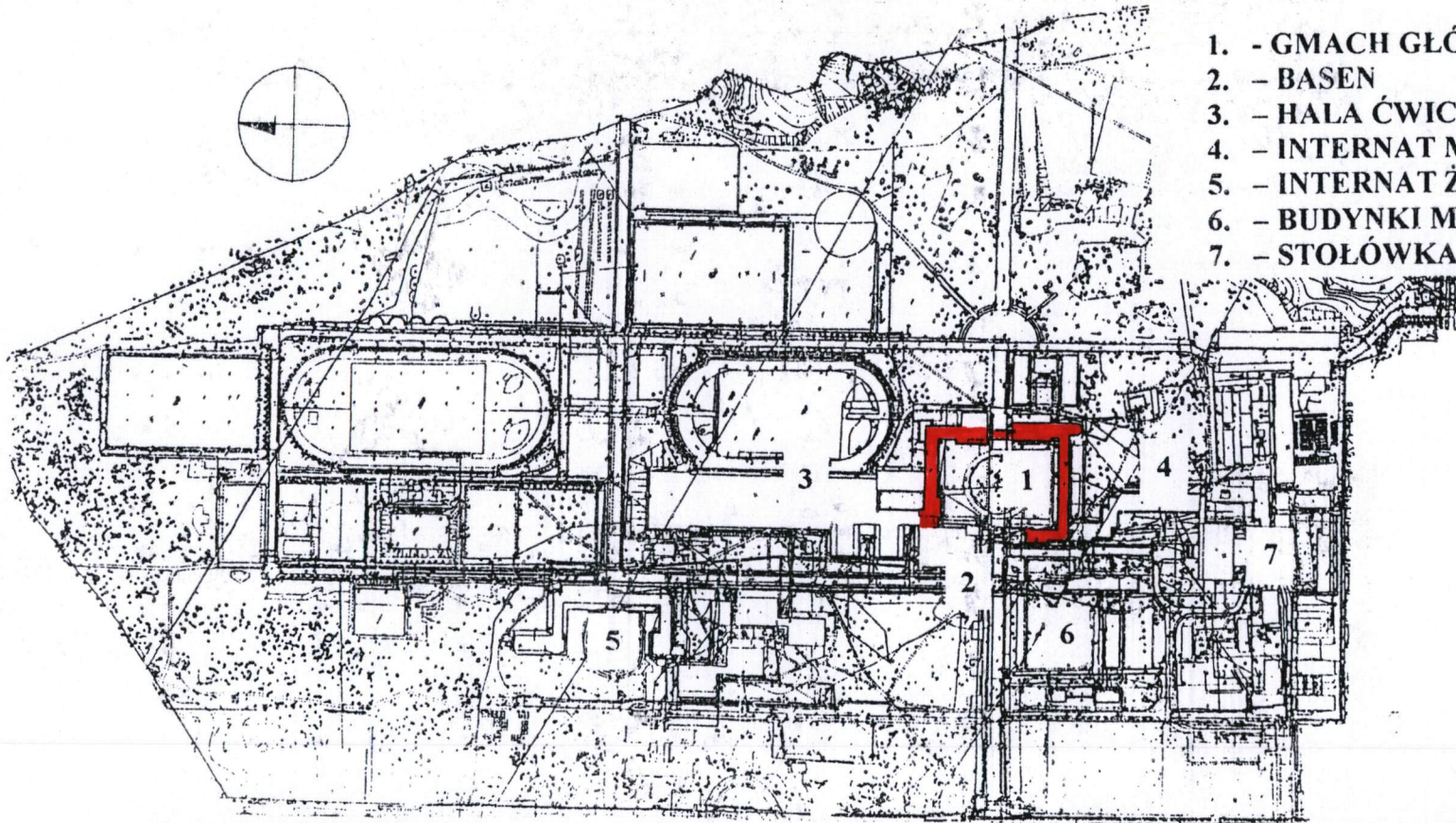

RZUT PARTERU GMACHU GŁÓWNEGO C.I.W.F.
SKALA 1:200
 wg: Architektura i Budownictwo 1930.

1. Miejscowość..... 2. Gmina..... 3. Województwo.....	4. Obiekt (nazwa jak w karcie) Akademia Wychowania Fizycznego im. Józefa Piłsudskiego GMACH GŁÓWNY	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego) FOTOGRAFIE

AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

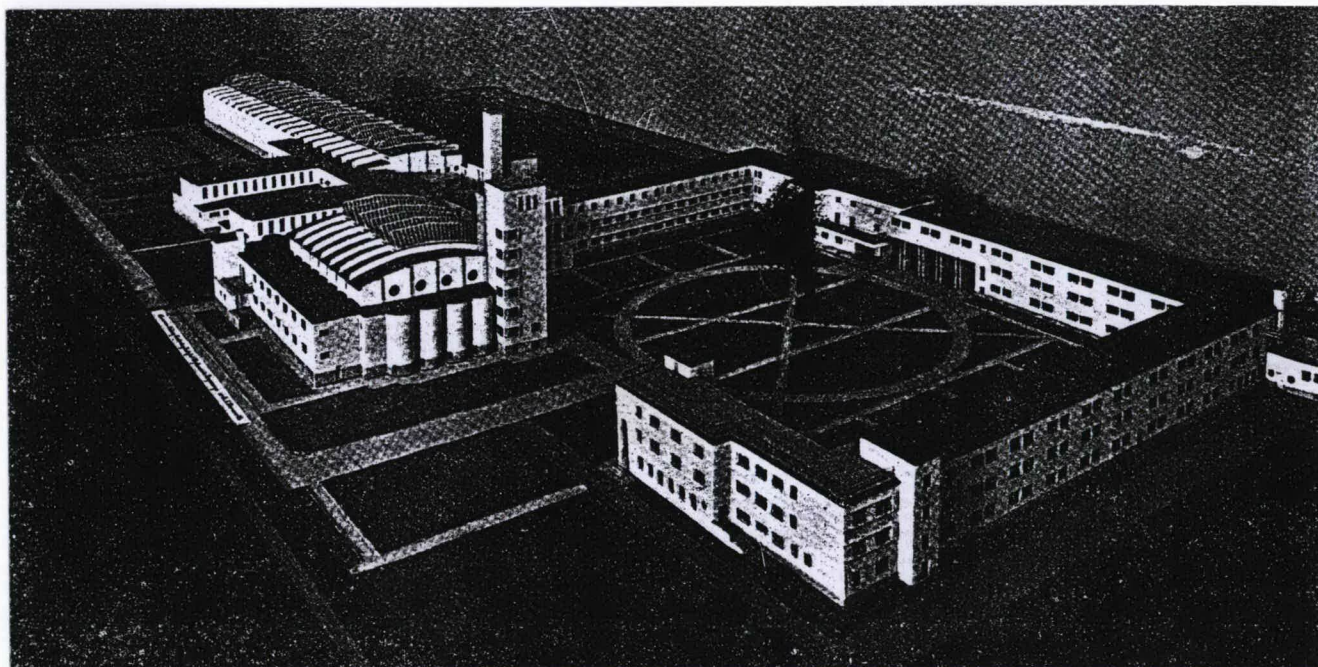
1. - GMACH GŁÓWNY
2. - BASEN
3. - HALA ĆWICZEŃ
4. - INTERNAT MĘSKI
5. - INTERNAT ŻEŃSKI
6. - BUDYNKI MIESZKALNE DLA KADRY
7. - STOŁÓWKA

FOT. 1 Plan sytuacyjny AWF, skala 1:1000,

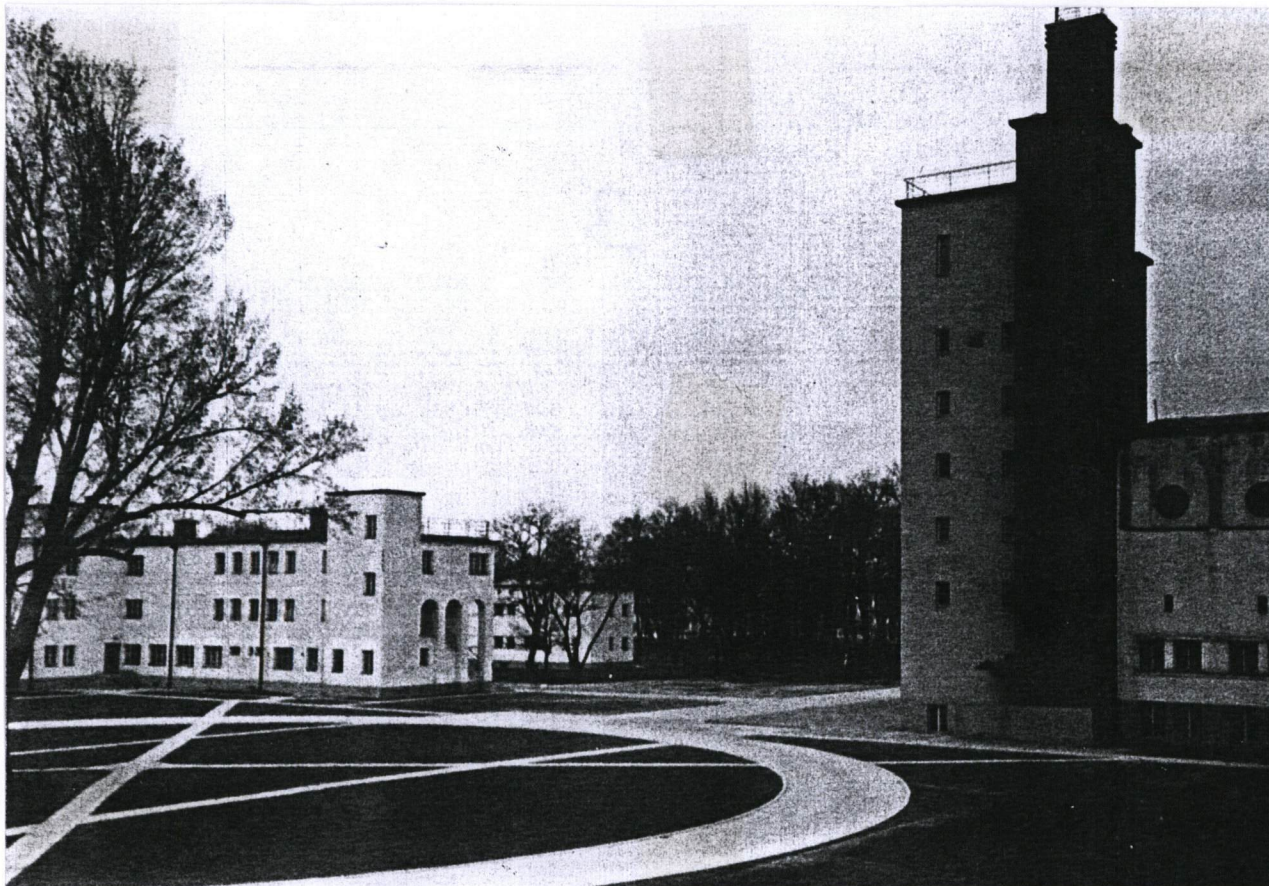
Wkładkę założył: mgr WANDA ZAWISTOWSKA- ŚLEBODA, grudzień. 2002
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: archiwum autora karty

FOT. 2 Model Gmachu Głównego, koniec lat dwudziestych XXw.

1. Miejscowość Warszawa 2. Gmina 3. Województwo MAZOWIECKIE	4. Obiekt (nazwa jak w karcie) Akademia Wychowania Fizycznego im. Józefa Piłsudskiego GMACH GŁÓWNY	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego) FOTOGRAFIE

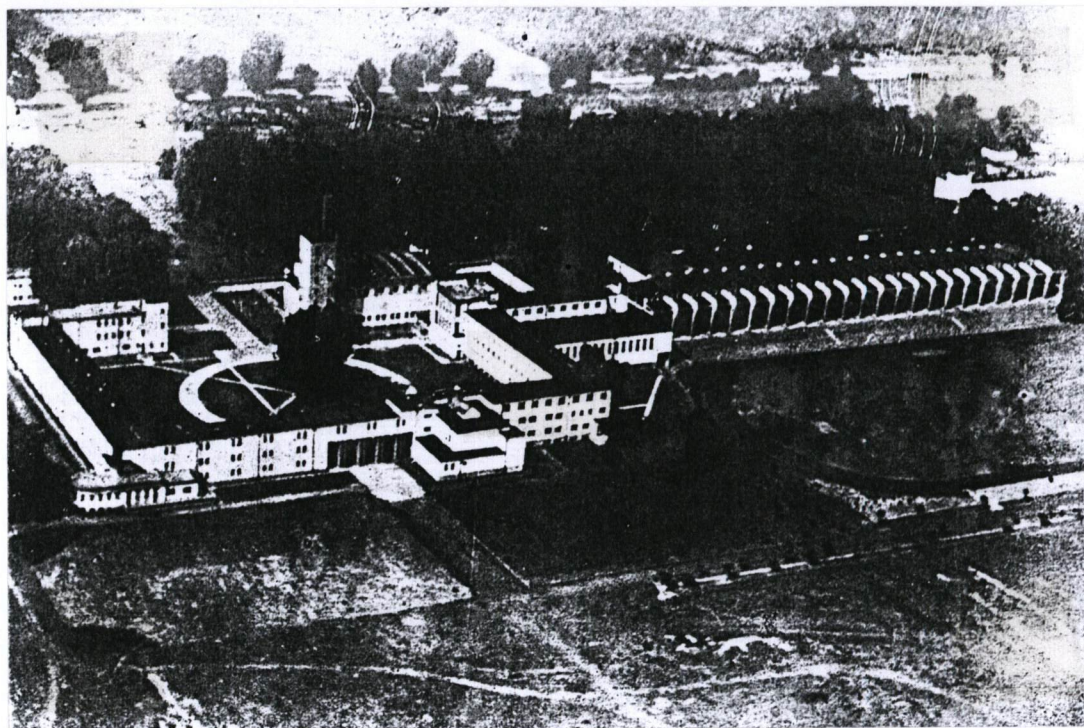

FOT. 3 Widok wjazdu na dziedziniec Gmachu Głównego, stan lata trzydzieste XXw.

Wkładkę założył: **mgr WANDA ZAWISTOWSKA-ŚLEBODA, grudzień. 2002**
 (imię, nazwisko, data)

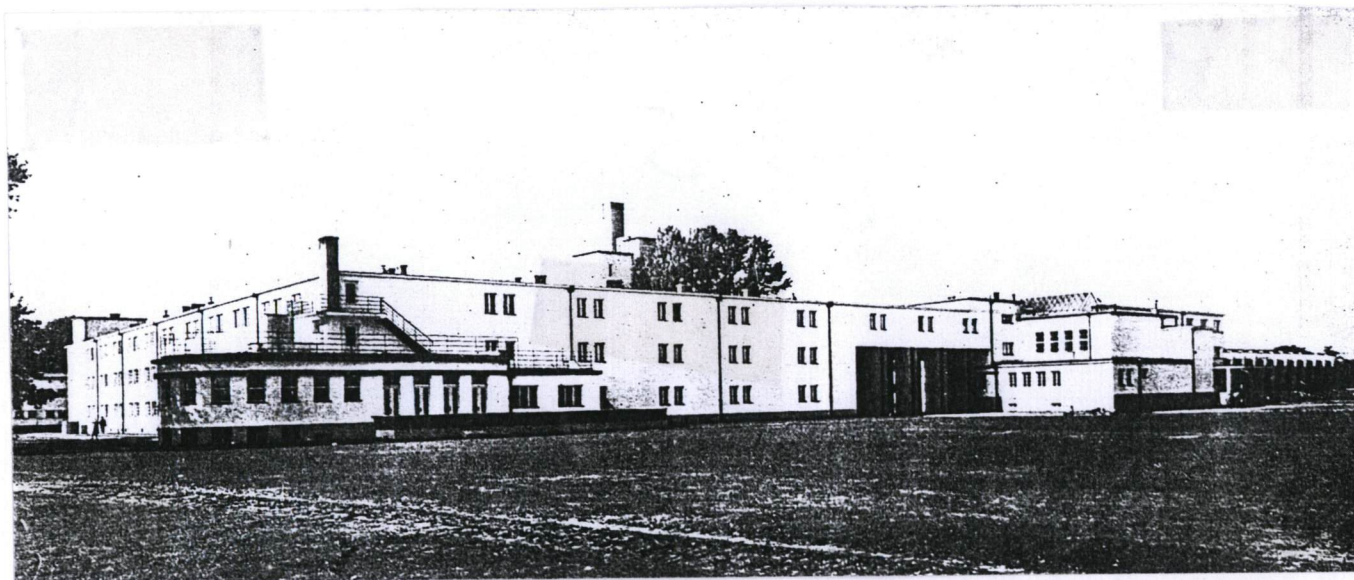
archiwum autora karty

Miejsce przechowywania negatywów:

FOT. 4 Widok Gmachu Głównego z lotu ptaka, stan lata trzydzieste XXw.

1. Miejscowość..... 2. Gmina..... 3. Województwo.....	4. Obiekt (nazwa jak w karcie) Akademia Wychowania Fizycznego im. Józefa Piłsudskiego GMACH GŁÓWNY	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego) FOTOGRAFIE

FOT. 5 Widok elewacji wschodniej Gmachu Głównego, stan lata trzydzieste XXw.

Wkładkę założył: **mgr WANDA ZAWISTOWSKA- ŚLEBODA, grudzień. 2002**
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: **archiwum autora karty**

FOT.6 Widok północnego skrzydła Gmachu Głównego od strony dziedzińca, stan XXw.

FOT 7 Widok południowego skrzydła Gmachu Głównego od strony dziedzińca, stan grudzień 2002 XXw.

1. Miejscowość Warszawa 2. Gmina 3. Województwo MAZOWIECKIE	4. Obiekt (nazwa jak w karcie) Akademia Wychowania Fizycznego im. Józefa Piłsudskiego GMACH GŁÓWNY	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego) FOTOGRAFIE

FOT. 8 Widok przejazdu od strony wschodniej, stan grudzień 2002
FOT. 9 Widok wejścia do dawnego ambulatorium, stan grudzień 2002

Wkładkę założył: **mgr WANDA ZAWISTOWSKA- ŚLEBODA, grudzień. 2002**
 (imię, nazwisko, data)

archiwum autora karty

Miejsce przechowywania negatywów:

FOT. 10 Widok sali gimnastycznej przy Gmachu Głównym od strony północnej, stan grudzień 2002.
FOT. 11 Widok wschodniej elewacji Gmachu Głównego, stan grudzień 2002

1. Miejscowość Warszawa	5. Obiekt (nazwa jak w karcie)	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina	Akademia Wychowania Fizycznego im.	FOTOGRAFIE
3. Powiat	Józefa Piłsudskiego GMACH	
4. Województwo MAZOWIECKIE	GŁÓWNY	

FOT. 12 Widok elewacji południowej Gmachu Głównego, stan grudzień 2002

FOT. 13 Widok fragmentu elewacji wschodniej Gmachu Głównego, grudzień 2002

Wkładkę założył: **mgr WANDA ZAWISTOWSKA- ŚLEBODA, grudzień. 2002**
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów **archiwum autora karty**

FOT. 14 Widok wejścia do dawnego kasyna w skrzydle wschodnim Gmachu Głównego, stan grudzień 2002.

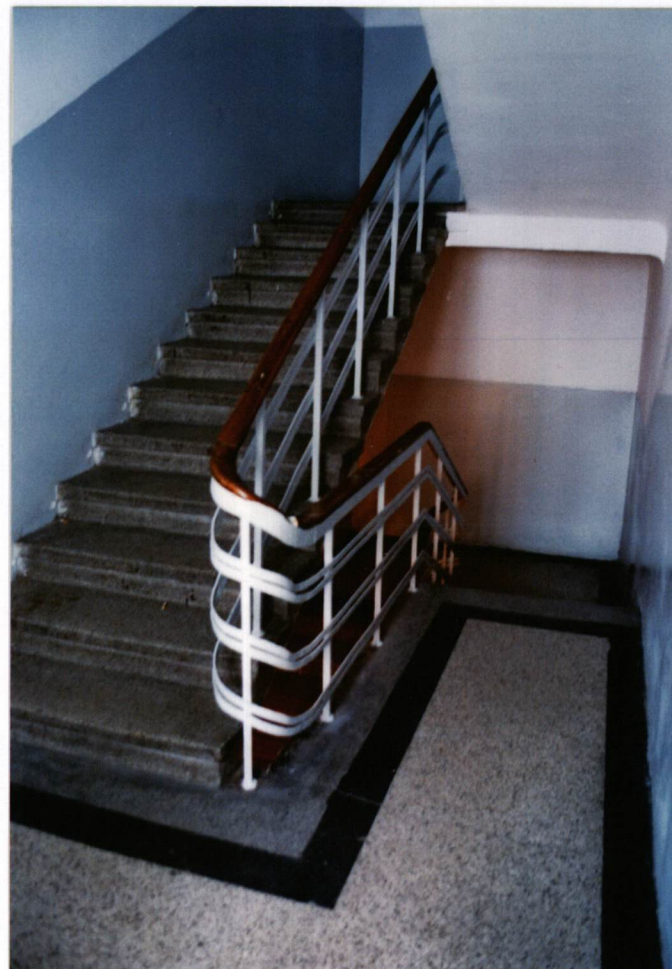
1. Miejscowość Warszawa	5. Obiekt (nazwa jak w karcie) Akademia Wychowania Fizycznego im. Józefa Piłsudskiego GMACH GŁÓWNY	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego) FOTOGRAFIE
2. Gmina		
3. Powiat MAZOWIECKIE		
4. Województwo		

FOT. 15 Widok korytarza parteru skrzydła północnego Gmachu Głównego, stan grudzień 2002
FOT. 16 Widok izby pamięci na parterze skrzydła wschodniego Gmachu Głównego, grudzień 2002

Wkładkę założył: **mgr WANDA ZAWISTOWSKA- ŚLEBODA, grudzień. 2002**
(imię, nazwisko, data)

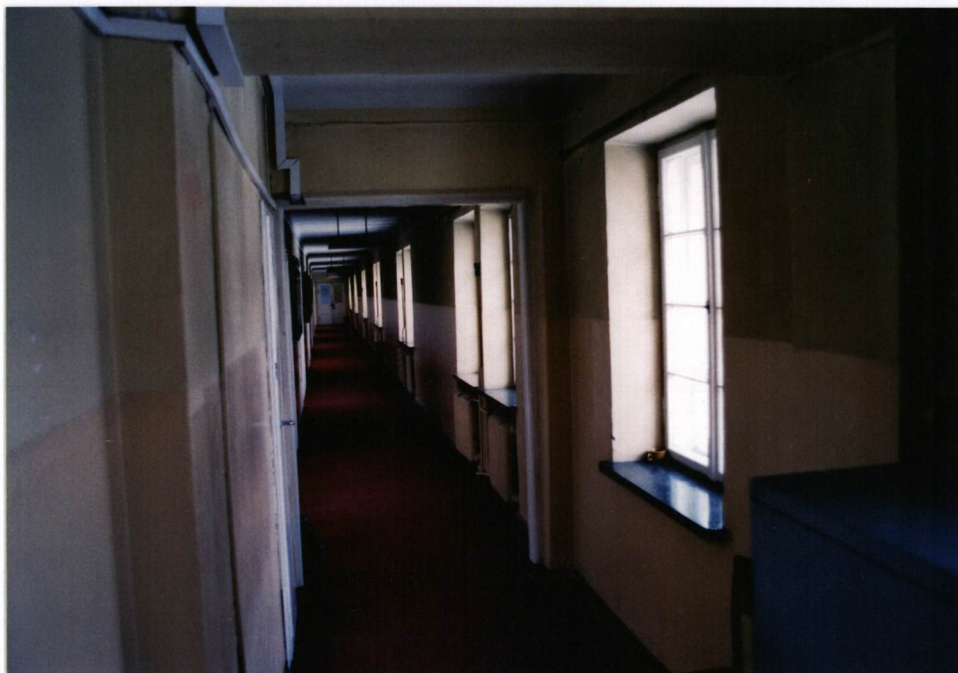
Miejsce przechowywania negatywów **archiwum autora karty**

FOT. 17 Widok zachowanej oryginalnej posadzki w sanitariacie I piętra skrzydle południowym Gmachu Głównego, stan grudzień 2002.

FOT. 18 Widok klatki schodowej w skrzydle południowym Gmachu Głównego, stan grudzień 2002

1. Miejscowość Warszawa	5. Obiekt (nazwa jak w karcie)	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina	Akademia Wychowania Fizycznego im.	FOTOGRAFIE
3. Powiat	Józefa Piłsudskiego GMACH	
4. Województwo MAZOWIECKIE	GŁÓWNY	

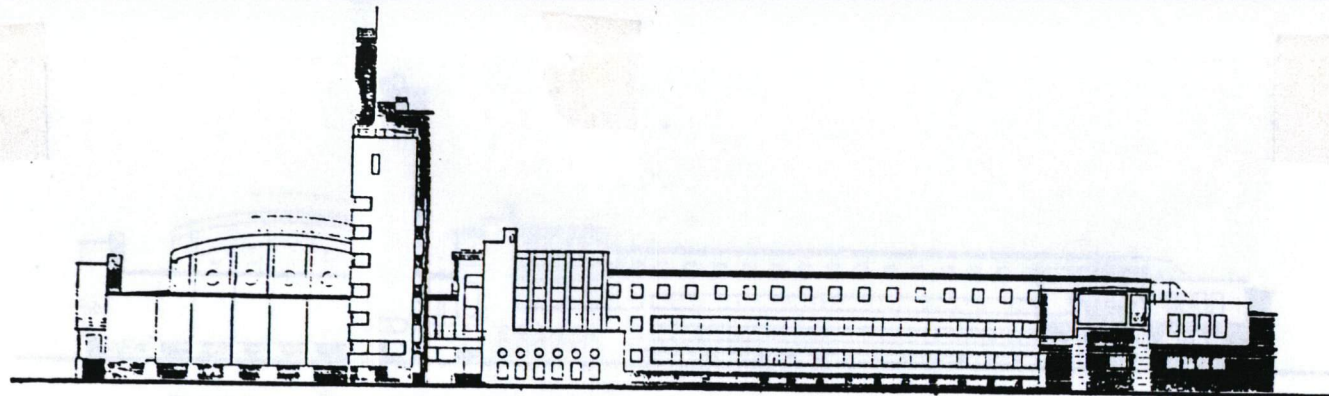

FOT. 19 Widok korytarza I piętra skrzydła południowego Gmachu Głównego, stan grudzień 2002

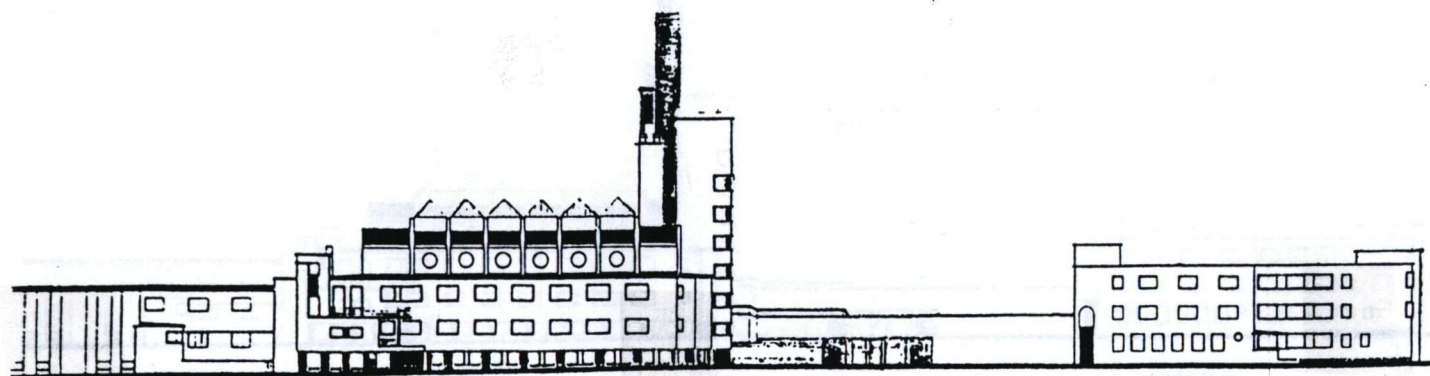
FOT. 20 Widok korytarza II piętra skrzydła południowego Gmachu Głównego, stan grudzień 2002

Wkładkę założył: **mgr WANDA ZAWISTOWSKA-ŚLEBODA, grudzień. 2002**
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów **archiwum autora karty**

Pływalnia. Wieża ciśnień. Sala wykładowa. Laboratoria naukowe. Propylee. Aula.
Westibul słuchaczy Rada naukowa

Sala gimnastyczna.

Pływalnia.

Ambulans.

FOT. 21 WIDOK ELEWACJI ZACHODNIO - POŁUDNIOWEJ, wg Architektura i budownictwo 1930r
FOT. 22 WIDOK ELEWACJI POŁUDNIOWO - WSCHODNIEJ, wg Architektura i budownictwo 1930r